

**СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ В ОСВІТІ**

.....

**SECTION 2. INFORMATION TECHNOLOGIES
AND INNOVATIVE METHODS IN EDUCATION**

Гуменний О. Д.,

канд. пед. наук,

старший науковий співробітник

відділу цифрових освітніх ресурсів,

Інститут професійної освіти Національної

академії педагогічних наук України, м. Київ

УДК 37.018.43:004.9:377.5

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250618.01>

**МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВИКЛАДАЧІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Розвиток цифрової компетентності викладачів професійно-теоретичної підготовки є необхідною умовою якісної підготовки здобувачів освіти в умовах цифровізації освітнього процесу. Актуальність проблеми зумовлена стрімкими технологічними змінами, потребою в оновленні методичних підходів і зростаючим попитом на цифрову грамотність у професійному середовищі.

Модель розвитку цифрової компетентності передбачає системний і поетапний підхід до формування цифрових навичок із акцентом на практичну діяльність викладача, що сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу в закладах професійної освіти.

Використовуючи підходи Є. Лодатка [1], О. Потапчук [2], О. Тітової [3], педагогічне моделювання трактується як ієрархічно впорядкована система взаємопов'язаних компонентів, що відображає етапність професійного вдосконалення викладачів. Модель спрямована на забезпечення якісної цифрової трансформації освітнього процесу через інтеграцію сучасних методів, технологій і педагогічних підходів. Вона відкриває можливості для системного розвитку професійних компетентностей, містить інструменти діагностики й розвитку, а також демонструє механізми реалізації всіх етапів цього процесу.

Запропонована модель ґрунтується на узагальненні підходів вітчизняних дослідників і структурно репрезентує цілісний процес розвитку цифрової компетентності викладачів професійно-теоретичної підготовки. Вона охоплює методологічні засади, технологічні рішення, суб'єктну взаємодію, а також критерії оцінювання й очікувані результати. Зміст і логіку реалізації цього процесу подано у вигляді структурної моделі (рис. 1).

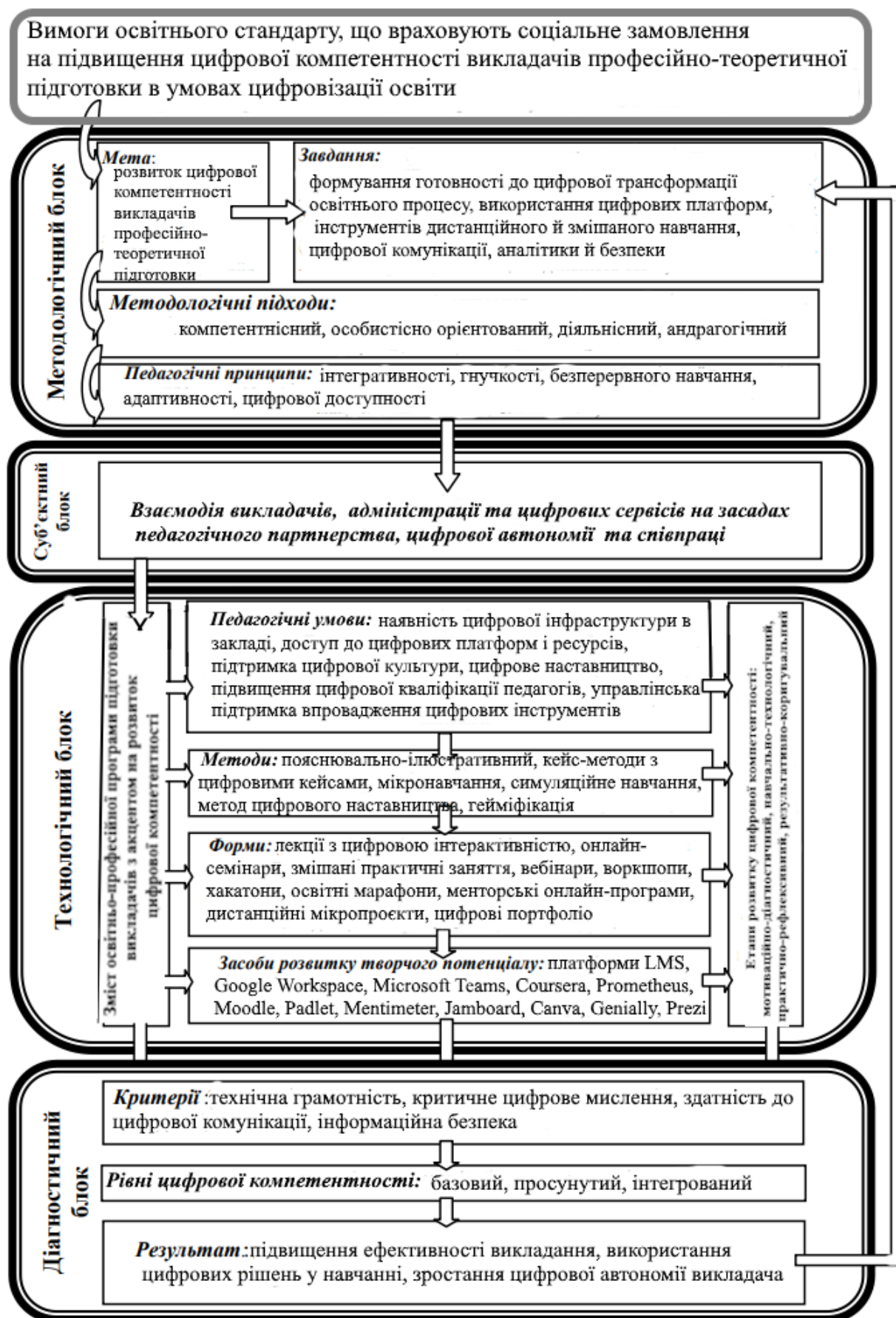

Рис. 1. Структурна модель розвитку цифрової компетентності викладачів професійно-теоретичної підготовки в умовах цифровізації освіти

Модель має ієрархічну будову, яка охоплює чотири взаємопов'язані блоки: методологічний, суб'єктний, технологічний і діагностичний, кожен з яких виконує специфічну функцію у формуванні та розвитку цифрової компетентності.

Методологічний блок відображає теоретико-поняттєву основу моделі. Його функціональне ядро — це мета розвитку цифрової компетентності викладачів професійно-теоретичної підготовки як здатності ефективно використовувати цифрові технології у професійній діяльності. Досягнення цієї мети забезпечується через систему завдань, що охоплюють формування готовності до цифрової трансформації освітнього процесу, опанування цифрових платформ, засобів дистанційного і змішаного навчання, інструментів цифрової комунікації, аналітики й безпеки. Методологічну основу становлять компетентнісний, особистісно орієнтований, діяльнісний та андрагогічний підходи, які дозволяють адаптувати модель до потреб дорослих суб'єктів освіти. Педагогічні принципи — інтегративності, гнучкості, безперервності навчання, адаптивності й цифрової доступності — виступають як засади функціонування моделі в сучасному освітньому середовищі.

Суб'єктний блок зосереджений на взаємодії основних учасників освітнього процесу — викладачів, адміністрації та цифрових сервісів — на основі принципів педагогічного партнерства, цифрової автономії та співпраці. У цьому контексті цифрова компетентність розглядається як результат міжособистісної взаємодії та підтримки з боку організаційного середовища.

Технологічний блок містить педагогічні умови, методи, форми та засоби, які забезпечують реалізацію цільових орієнтирів моделі. До педагогічних умов віднесено наявність цифрової інфраструктури в закладі, підтримку цифрової культури, адміністративну підтримку інновацій, системне підвищення цифрової кваліфікації викладачів. Серед методів переважають сучасні дидактичні підходи: кейс-методи з цифровими кейсами, мікронавчання, симуляційне навчання, цифрове наставництво, гейміфікація. Форми реалізації передбачають поєднання традиційних і цифрових форматів (лекції з інтерактивністю, вебінари, освітні марафони, хакатони, менторські програми, мікропроекти). Засоби включають комплекс цифрових інструментів: LMS, Google Workspace, Microsoft Teams, Moodle, Canva, Padlet, Prezi, Mentimeter, тощо, які сприяють формуванню практичної цифрової грамотності.

Діагностичний блок слугує для оцінювання ефективності реалізації моделі. Він охоплює чотири компоненти:

- Критерії: технічна грамотність, критичне цифрове мислення, здатність до цифрової комунікації, інформаційна безпека;
- Рівні цифрової компетентності: базовий, просунутий, інтегрований;
- Етапи розвитку: мотиваційно-діагностичний, навчально-технологічний, практично-рефлексивний, результативно-коригувальний;

– Результати: підвищення ефективності викладання, активне використання цифрових рішень, зростання цифрової автономії викладача.

Список використаних джерел

1. Лодатко, Є. О. Педагогічне моделювання : монографія / Є. О. Лодатко. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2022. – 312 с. – ISBN 978-966-10-6824-6. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/Evgen-Lodatko/publication/361099124_Pedagogical_modeling_monograph/links/62a21bd3a3fe3e3df86af60a/Pedagogical-modeling-monograph.pdf (остан. перегляд: 13.06.2025).

2. Потапчук, О. Педагогічне моделювання системи підготовки майбутніх фахівців комп'ютерного профілю в умовах цифрового суспільства / О. Потапчук // *Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка*. – 2024. – Т. 182, № 26. – С. [уточнити сторінки після перегляду PDF]. – DOI: <https://doi.org/10.58407/visnik.242613>. – Режим доступу: <https://visnyk.chnpu.edu.ua/article/view/242613> (остан. перегляд: 13.06.2025).

3. Тітова, О. А. Система розвитку творчого потенціалу майбутніх інженерів аграрного профілю : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / О. А. Тітова ; Глухівський нац. пед. ун-т ім. О. Довженка. – Глухів, 2020. – 40 с. – Режим доступу: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/13802/1/2%20aref%20Тітова.pdf> (остан. перегляд: 13.06.2025).

Колісник Р. С.,

УДК 004.8:37.015.3:51

канд. фіз.-мат. наук, доцент,
завідувач кафедри алгебри та інформатики,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

Лучко В. С.,

канд. фіз.-мат. наук, доцент,
асистент кафедри алгебри та інформатики,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

МОТИВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШІ В НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У сучасних умовах цифрової трансформації освіти особливої актуальності набуває проблема мотивації здобувачів освіти до вивчення математики. Недостатній рівень зацікавленості сучасних учнів у предметі, формальне